

Maart 2023 ▪ jaargang 35 ▪ nummer 2

HET HOUT BLAD

www.hethoutblad.nl

LEUT ONDER HET VLEUGELDAK

ZEESPORT IN DE VUURTOREN

DUURZAAMSTE KANTOOR UITGEBREID

STATIONSHUIS VAN HOUTHOOFDSTAD

TALA GAAT VOOR DUURZAAM

MAART 2023

20

HET HOUTBLAD

In een loods in het Overijsselse dorpje Broekland, vroeger het onderkomen van een staalbedrijf, draait de huizenfabriek van Tala nu haar eerste productie: modules van CLT die binnenkort negen grondgebonden permanente woonhuizen van twee verdiepingen gaan vormen. Een proefwoning is er ook, die werd in de Week van de Circulariteit tijdelijk midden in Zwolle geplaatst.

‘We zijn zo’n drie jaar geleden met Tala begonnen’, vertelt Victor de Beus, samen met Ieke Selen één van de drie founding fathers van het Overijsselse concept. De derde stichter is investeerder Sebastiaan Dekkers, die zich niet met de dagelijkse bedrijfsvoering bezighoudt. De Beus is verantwoordelijk voor de bedrijfsmatige kant van het inmiddels 25 medewerkers grote bedrijf, Selen vooral voor het ontwerp en de productontwikkeling. ‘We kwamen tegelijk met veel andere startups op hetzelfde idee: als we een betere wereld willen achterlaten voor onze kinderen dan kan dat onder andere door anders te gaan bouwen: duurzamer, met hernieuwbare materialen.’

Biobased en betaalbaar Selen: ‘Wij maken van het begin af aan zo duurzaam mogelijke keuzes. Zo bouwen we dampopen, met biobased isolatie, houtvezelplaten voornamelijk. En met een afwerking van bamboe of een verduurzaamde houtsoort.’ Die vroege keuze voor biobased isoleren lijkt een gouden greep. ‘We krijgen veel belangstelling van agrarische bedrijven en organisaties in de

omgeving. Er zijn allerlei ideeën over overschakelen op gewassen voor isolatiemateriaal. Dat zou toch prachtig zijn, als dat materiaal rond de fabriek geogst zou worden.’

De Beus: ‘Terwijl betaalbaarheid bij ons ook heel belangrijk is. En we merken bij de aanbestedingen, waarvan we er een aantal wonnen, dat de prijs het probleem niet is. Als het puur om het geld gaat en een leverancier van prefab betonbouwwoningen doet mee, kunnen we daar op een paar procenten niet in mee. Maar we winnen het al wel van plaatselijke traditioneel werkende aannemers. We zijn dan goedkoper door de seriematige prefab productie van onze modules.’

Tala bouwt de houten modules in de fabriek zo ver mogelijk af en plaatst ze ook zelf. De modules zijn van CLT: een vloerplaat van tussen de 180 en 200 millimeter, een plafondplaat van zo’n 60 millimeter. De modules worden met akoestische demping op elkaar geplaatst. Voorlopig zijn alleen grondgebonden woningen en appartementsgebouwen van vier lagen ontworpen. De Beus: ‘Dat is een bewuste keuze. Ga je hoger dan wordt het ontwerp complexer. We gaan nu eerst voor het opstarten van de productie.’

Overigens bouwt Tala in opdracht van Columbus Junior, de kinderopvangorganisatie van Dekkers, momenteel ook een tweelaags houten kinderopvanggebouw in Hellenoord. Selen: ‘Daar hebben we gekozen voor het aanleveren van 2D-elementen, wel zo ver mogelijk afgewerkt in de fabriek. Een tweede kinderdagverblijf is in voorbereiding, en dat gaan we wel helemaal van 3D-modules bouwen, met hulp van een post-and-beam bouwwijze.’

Variatie in lengte en breedte De kernvondst van Tala is dat de lange zijde van de modules geschakeld worden, haaks op de diepte van de woning. De maximale breedte van de modules is 3,5 meter, anders kunnen ze niet op een dieplader vervoerd worden. Maar de lengte kan variëren, tot een comfortabele beukmaat van 6,5 meter of zelfs bre-

Victor de Beus (links) en Ieke Selen voor een bovenverdieping van de eerste negen woningen die de Tala-fabriek produceert.

FOTO: JAN MAURITS SCHOUTEN

Door de lange zijden van de modules te schakelen is er veel vrijheid in beukmaat en kan ook de diepte van de woningen variëren.

der. Door de modules achter elkaar te monteren krijg je een huis dat een veelvoud van 3,5 meter diep kan zijn. 'De stevigheid krijgen de modules door de wanden van CLT,' legt Selen uit. 'Maar die hoeven niet overal helemaal door te lopen.' Bij Tala letten ze er scherp op dat er niet veel zaagverlies is: openingen worden van te voren ontworpen en hoeven niet te worden uitgezaagd. Er wordt van meerdere leveranciers van kruislaaghout uit Duitsland en Oostenrijk gebruik gemaakt.

In de fabriek staat een prototype, compleet ingericht als woonkamer met open keuken. Maar tijdens de tweede week van februari stond die er even niet. De twee royale modules werden naar een plein in Zwolle vervoerd als demonstratiestuk voor de Week van de Circulariteit. Selen: 'We hebben al flink rondgereden met deze modules, ook om goed te testen of het allemaal wel stevig in elkaar bleef zitten tijdens het vervoer. Dus dat uitstapje naar Zwolle was geen probleem.'

De Beus: 'De negen grondgebonden woningen in opdracht van corporatie SallandWonen zijn bedoeld als permanente woningen. Daarna gaan we 16 flexwoningen produceren voor een andere corporatie. Ook die voldoen ruimschoots aan de BENG-regels en het Bouwbesluit. Ze kunnen dan ook na een jaar of vijftien zonder problemen naar een andere locatie worden gebracht.'

Naarmate de productie groeit worden er meer monteurs aangenomen. De organisatie bestaat nu voor tweederde uit kantoorpersoneel. Selen: 'Tot nu toe hebben we geen probleem met mensen vinden. Het is natuurlijk mooi dat je elke dag op de fiets naar de fabriek kan komen om huzen te bouwen. We merken ook dat mensen gewoon heel enthousiast over het bedrijf zijn, hetzelfde enthousiasme als waarmee wij begonnen zijn. Je kunt zo daadwerkelijk werken aan een circulaire economie.'

JAN MAURITS SCHOUTEN

Het eerste project met negen permanente grondgebonden woningen in Olst in opdracht van SallandWonen is in uitvoering.

